

3644 cippus magnus marmoreus. Rep. anno 1842 prope Tibur alla distanza di circa cinquanta passi dal sepolcro dei Plauzj alla sinistra dell' Aniene, e precisamente nel fondo di Giovanni Pacifici VIOLA. Nunc Tibure in curia.

† · IVLIVS · AVG · L · SAMPSONIVS
PRÓC
ACCÉNSVS · DIVI · CLAVDII · ET
NERÓNIS · AVGVSTI
5 PATRONÓRVM

Descripti. St. Viola decennio p. 158 (inde bull. dell' Inst. 1849 p. 94; Henzen syll. n. 6341).

3645/6 Tibure rep. FICORONI; nunc Romae apud Ficoronium, addit MVR. 745, 3. Romae in sacrario S. Mariae Maioris MVR. 977, 6.

P · SEPTVMIVS · P · F · P · AQVILLIVS FANNIA
COL · SCR · Q GALLVS VXSOR
DE · SEXS · PRIMIS

Manu Ficoronii missa ad Gorium legitur in cod. Marucell. A 6; item a Ficoronio habuit Mur. 745, 3; praeterea idem Mur. 977, 6 missam a Luca Antonio Gentili. Orelli n. 3756; est huius corporis vol. VI n. 1877 inter urbanas non recte.

1 P ante AQVILLIVS om. Ficoroni, habet Mur. 977, 6.

3648 rep. in fossionibus institutis a Fr. A. Lollo loco dicto Pantanello prope villam Hadriani Tiburtinam CROCCH., similiter VVLP. Tibure in domo Petri Antonii Lollii VENVTI, Tibure apud Lollium REV. LVP.

a. M
CAES · N · VE
P · TOPIARIO
I · LX · MARITI

Crocchante p. 238; Revillas ms. Berol.; Lupi Vat. 9143 f. 24; Ridolfinus Venuti misit Muratorio d. 27 Mai. 1735 (quod exemplum extat Mutinae inter Muratoriana), unde edidit Mur. 921, 4; ab eodem exemplo videtur pendere Revillas sched. Berol. altero loco, ubi laudat Marcellum Venuti; Vulpi Lat. 10 p. 411.

2 fin. VE omnes excepto Revillas, qui corrigens incertos nos fecit, quid voluerit, utrum VII an VI. — 4 in. 1 exhibent Crocch. Lup. Rev. Vulp., om. Rid. Venuti et Revillas, ubi laudat Marcellum Venuti. Fortasse fuit uixit ante LX. — 5 in fine fuitne MARITIMVS F vel similiter?

3649 (Tibure) 'strata iacet marmorea tabella haec in S. Laurentii in colle Mari aedicula' NICOD. Significatur aedicula vulgo dicta tunc S. Lorenzo (cf. Crocchante p. 213), anno 1620 restituta et S. Laurentio et Philippo Neri dedicata. — Addit Nicodemus: 'primo deest coronides, characteres multi exesi, multi excisi'.

... DECANVS SINE F VICTOR CIRCIT SINE FIL
IANVARIVS ALIVS CIRCIT
HABET FILIOS III OVI
NVM ET MARTINVM AD
5 RIVM LAVRENTIVM ET 5 CRESCENTES ET PVELLAM
IVNIANVM ADCRESC
CIRCIT HAB FILIVM
TIBVRTINVS DECANVS HAB MERCVRIVM CIRCITOR
FILIVM ADCRESCENTEM ROMANVS CIRCIT HAB FIL II
IANVARIVS CIRCIT SINE SILVANIONEM ET LEO
10 FILIIS 10 PARDVM ADCRESCENT
RESTVS CIRCIT HAB VRSVS CIRCIT HAB FILIAS II
BENERIOSVS CIRCIT SINE FI
FILIOS IIII SABATIVM LIIS
QVI ET IPSE HAB FIL RESTV VRSVS ALIVS CIRCIT HAB FIL
TVM ET AVGVRIIVM AD 15 III LEONTIVM ADCRE
SCENTEM ET PVELLAS II
15 CRESCENTES 15 IANVARIVS CIRCIT SINE FILIIS
SARBAVCINVS CIRCIT FIL REPALVS CIRCIT HAB FIL
CVIVS SVpra SINE FILIIS IIII
MVNTANVS CIRCIT FRATER 20
CVIVS SVpra SINE FILIIS
20 LVCIANVS CIRCIT SINE FILIIS
VM SVCCESVVM ADCRE
SCENTEM

Servavit Nicodemus p. 89 (l. 4 cap. 3). Inde repetivi ann. dell' Inst. arch. 1882 p. 132.

Litteris minusculis dat Nicodemus; idem, sive potius typographus, pro ET dedit ubique &. — a 1 in. lacuna ante DECANVS non traditur. — a 4. 5 IIII ONORIVM, b 3. 4 IIII OVI|NVM traditur; praeterea correxi menda typographi a 14. 15 AD|CRESCENTEM, b 8 RMANVS, 10 ADCSCENT, c 9

PERTGRINVM, 14 FOMAE. — c 15—17 numeri aderescentium et puellarum corrupti sunt, numerus autem circitorum (v. 15) videtur interpolatus; cf. ann. dell' Inst. l. c. p. 138.

Circitores, appellati a circumeundo, non unius generis fuerunt; hos circitores fuisse ex genere eorum quos Frontinus de aquis c. 117 recenset inter ministros servilis condicionis tutelae aquaeductuum deputatos apparet ex col. III v. 14, ubi est circitores fo[r]mae suprascriptae (nam formarum vocabulo ea aetate, cuius est hic titulus, significari solitos esse ductus aquarum notum est). Decani (I, 1. 7. III, 3) manifesto principales sunt horum circitorum; de aderescentibus (notis potissimum ex codice Theodosiano) cf. quae dixi ann. dell' Inst. l. c.; ibidem dixi de puellis. Pertinebant autem hi circitores ut puto non ad aliquam Tiburtinorum propriam formam, sed ad unum ex aquaeductibus qui urbi Romae aquam suppeditabant; et ait Frontinus, ubi diversas species ministrorum qui tutelae aquaeductuum urbis Romae deputati erant enumerat, aliquos ex his 'extra urbem esse oportere ad ea quae maturum auxilium videntur exigere'; ex his circitores potissimum fuisse consentaneum est. Quantam curam autem magistratus urbani rivis aquarum extra urbem etiam aetate labente adhibuerint, testes sunt tituli ultra Tibur prope rivos aquae Marciae imperante Honorio a senatu populoque Romano statuti (editi a Mommseno huius Corp. vol. IX n. 4051).

3647 tabula marmorea. Rep. a. 1738 in Tiburtino praedio Paulli Columnae VVLP. Extat Tibure in aedibus olim Sabbi-Colonna, nunc Serbucci.

VALERIAE ·
DONATAE · VXORI
CARISSIMAE · FECIT
TI · CLAVDIVS
5 AVG · LIB ·
LYSIMACHVS · VIATOR ·
SODALIVM · AVGVSTALIVM
ET · SIBI · POSTERISQVE · SVIS · ET ·
LIBERTIS · ET · LIBERTABVS ·
10 POSTERISQVE · EORVM

Descripti Mommsen, recognovi ipse. Revillas sched. Berol.; Vulpi Lat. 10 p. 213, cui dedit dominus lapidis; Borghesi opp. 6 p. 132 a Vescovalio; Henzen syll. n. 6104. De visu citat St. Viola giorn. arcad. 118 (1850) p. 260.